

Director,
XEVI XIRGO
Subdirectors,
JOSEP MARIA FLORES,
LLUIS MARTINEZ,
JOSEP MARTINOV,
CARLES RIBERA

SECCIONS:
Política, **PEPA MASÓ;** Europa-Món, **PILAR ESTEBAN;**
Economia, **JOAN ARMENGOL;** Opinió, **TONI**
BROSA; Societat, **CARLES SABATÉ;** Cultura, Espectacles,
JAUME VIDAL; Comunicació, **GEMMA BUSQUETS;**
Disseny, **MANEL CASTILLA;** Fotografia, **ROBERT RAMOS;**
Documentació, **CARME TORRES;** Delegada a Madrid,
MONTSE OLIVA; AVUI.CAT, **JORDI PALMER;**
President del Consell Editorial, **VICENT SANCHIS**

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Tàpies, 2 - 08001 Barcelona

CENTRALETA Tel. 93 316 39 00
ADREÇA INTERNET: <http://www.avui.cat>
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel. 972 18 64 80 - Fax: 972 18 64 40

PUBLICITAT: **HERMES COMUNICACIONS, S.A.**
Santa Eugènia, 42. 17005 Girona.
Tel.: 972 18 64 35 - Fax.: 972 18 64 10 - Adreça electrònica: publicitat@avui.cat

IMPRESSIÓ: **Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976** DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD.

A efectes del que preveu l'article 32.1 paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

L'HOMEOPATIA ES BASA EN UN PRINCIPI QUE NO HA ESTAT MAI DEMOSTRAT CIENTÍFICAMENT

David Bueno i Torrens

Professor i investigador de genètica de la UB i divulgador de la ciència

Creences homeopàtiques

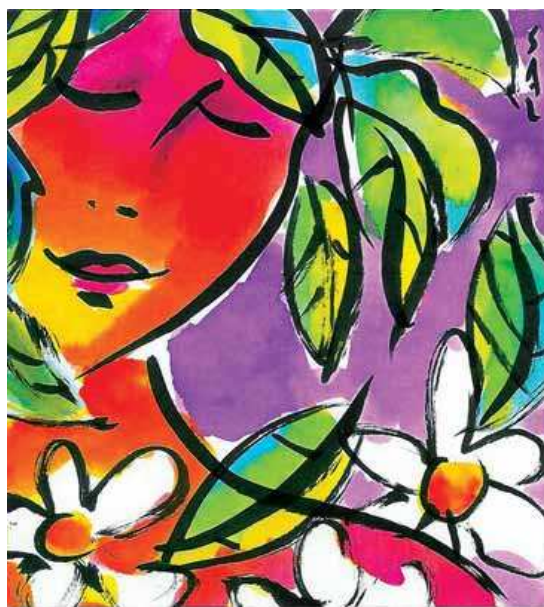
Les creences, idees que admetem com a certes sense haver contrastat amb coneixement de causa les dades que les fonamenten, formen part de la nostra vida. Hom acostuma a aplicar aquest concepte a la religió, però sovint també a molts altres aspectes de la nostra vida, inclosa la ciència. El motiu és simple: la ciència es basteix sobre coneixements sovint allunyats de la nostra quotidianitat, per la qual cosa ens veiem obligats a "creure'ns" els seus postulats basant-nos en el prestigi dels especialistes. Aquest fet propicia que sigui fàcil creuar el límit entre ciència i pseudociència.

EL TERME 'PSEUDOCIÈNCIA' s'aplica a aquelles disciplines que aparenten tenir una base científica però que, en canvi, en la seva formulació no s'ha seguit de manera rutinària el mètode científic, com és el cas de l'astrologia, la numerologia i el fengshui, entre altres. I també l'homeopatia. Per això causa confusió que a Catalunya s'hagi intentat regular-ne la pràctica —una normativa que va ser suspesa perquè interferia competències estatals—, i que el govern canari acabi d'anunciar que vol engegar una iniciativa política per validar-la. I també és motiu de confusió que algunes

universitats la potenciïn, com la de Saragossa, que fa un mes va crear la primera càtedra d'homeopatia de l'Estat, finançada per la multinacional Boiron, o que l'Institut de Formació Contínua de la UB n'ofereixi un màster. Però, per què l'homeopatia és una pseudociència?

L'HOMEOPATIA ES BASA en un principi molt simple: si un producte causa uns determinats símptomes a una persona sana, llavors, convenientment diluït, pot guarir un pacient la malaltia del qual li provoca els mateixos símptomes. Aquest principi, però, no ha estat mai demostrat científicament i no correspon a cap de les reaccions fisiològiques dels organismes. A més presenta una paradoxa interessant: segons la teoria homeopàtica, cada procés de dilució incrementa l'efectivitat del producte, per la qual cosa la dilució final és tan alta que ja no en queden traces. Els homeòpates ho resolen dient que l'estructura molecular de l'aigua té capacitat de "memòria" i que, per tant, "recorda" les molècules que contenia, un principi que ha estat completament refutat emprant el mètode científic.

ARA BÉ, ÉS POSSIBLE QUE alguns lectors s'hagin sotmes a tractaments homeopàtics i n'estiguin

SALVADOR ANTON

“Potser fóra bo fer un estudi científic per veure si la medicina convencional també és capaç d'estimular les creences tal com fa l'homeopatia”

satisfets. I aquí ve la segona gran pregunta. Si els principis homeopàtics han estat refutats científicament, per què hi ha persones a qui sembla que els funcionin? El motiu pot ser doble. D'una banda, els homeòpates també inclouen en els seus tractaments altres productes que no són homeopàtics, com per exemple plantes remeieres tradicionals, les quals sí que s'ha demostrat que contenen principis actius, que també són usats en la farmacopea convencional.

A MÉS, UN PERCENTATGE significatiu de malalties tenen un cert component psicossomàtic, la qual cosa implica que si hom segueix el tractament amb el convenciment —amb la creença— que ens curarà, les possibilitats de curació augmenten —és l'anomenat efecte placebo—. En aquest sentit, els homeòpates que he conegut tenen uns excel·lents dots oratoris i transmeten molta empatia cap als pacients, la qual cosa es tradueix en un gran poder de convenció. Potser fóra bo fer un estudi científic per veure si la medicina convencional també és capaç d'estimular les creences tal com fa l'homeopatia, i aplicar aquesta estratègia per augmentar encara més l'efectivitat dels tractaments realment científics.

La ruleta russa de l'aeroport

Ramon Rovira

Periodista

La primavera passada vàrem fer un viatge a París. Des de feina mesos tenim els bitllets comprats a la *low cost* Easy Jet. I tot va anar com una seda fins al moment de tornar, que va

coincidir amb les últimes glopades del volcà islandès. Des de la companyia ens varen fer saber que si el vol era cancel·lat ens avisarien via mòbil i que si no, podíem anar tranquil·lament a l'aeroport. Ja es poden imaginar que ningú ens va dir res i quan vàrem arribar a la terminal, un gran cartell pregonava la desaparició de l'enllaç París-Barcelona per culpa de la maleïda cendra. El següent pas era fer una

enorme cua per quan tocava el torn decidir entre quedar-se tres dies més a la capital francesa o recuperar els diners. Vam optar per aquesta última possibilitat mentre contractàvem i pagàvem, és clar, uns altres bitllets de Vueling, que aquella mateixa nit ens va tornar a casa. Val a dir que a Easy Jet han tingut la barra de no haver-nos tornat encara els diners, amb la qual cosa sumen a la incompe-

tència la gasiveria. Perquè com s'entén que Vueling i altres línies poguessin sortir de París sense cap problema, i ells ens deixessin literalment tirats?

Però mes enllà dels problemes personals, el que més em va sorprendre és la resignació amb què els passatgers acceptàvem les explicacions prepotents. Amb cara de xais degollats, l'un rere l'altre ens acostàvem al taulell d'informació, on un parell de

vaiets desganats et despatxaven amb un "o hotel o diners (això últim virtualment pel que sembla) i decideixi ràpid que tenim molta feina". Tot plegat és una anècdota davant del sabotatge dels controladors aeris espanyols que aquest cap de setmana han frustrat les legítimes esperances de desenes de milers de persones. Gent honrada que paga els impostos, que no ha fet mai cap mal a ningú i que té

dret a ser tractada amb dignitat i consideració. Perquè la realitat és que fa massa temps que acostar-se a un aeroport és com jugar a la ruleta russa. Un estiu un grupat de treballadors varen ocupar les pistes del Prat i van provocar un caos monumental i, que jo sàpiga, amb una impunitat total. Després el volcà islandès i ara una banda d'impressantables anomenats controladors. I si algú fes un escarment?